

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.
Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főfőzsdéber, Köszl János, Hochrein J. és fia i. üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér helygédij fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft = 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendő.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A budai honvédszobor.

Piros pünkösöd napján hullt le a lepel a budai várban Zala György remek szobráról, mely hivatva van, hogy örök emléke legyen a magyar katonai dicsőségnek és a hős honvédeknek, kik halált megvető kitartással és bátorsággal vitták meg és vették be az ősi királyi várat.

Budavár bevételére bizonyára a szabadságharc egyik legdicsőségesebb fegyverténye volt és habár tagadhatatlan, hogy a vár ostrom alá vétele taktikai hiba volt, mely rövid idő alatt végzetesen bosszulta meg magát, de amaz izgatott időkben teljesen megfelelt a nemzet aspirációinak, Budavár bevételére pedig lényegesen hozzájárult a nemzeti önérték emeléséhez és erősítéséhez.

A nemzet kegyelete szobrot emelt e dicsőséges fegyvertény megörökítésére és az öreg honvédek, kik e szobor ügyét kezébe vették, piros pünkösöd napján leplezték le az.

E leplezés nemzeti ünnepé avatva az egyház szent napját. A nemzeti ünnepen az osztatlan magyar nemzet részt vett, és ha a kormány személyesen nem volt is azon jelen, még sem mondhatjuk, hogy hiányzott, mert nem szabad felednünk, hogy a képviselőház ott volt, alkotmányos országban pedig a képviselőház tényétől úgy a felelős kormány, mint a korona elválaszthatatlan.

Méltóságosan, a megállapított keretben és a legnagyobb rendben folyt le a nagyszabású emlékünnepe, ugyanint az a szabadság egykori hős harcosaitól és a magyar nemzetől várható volt, ami fényesen igazolja nemcsak népünk érettségét és törvénytisztelét, de egyuttal azt is, hogy a katonai körök, kik a kegyelet e nyilvánulása alkalmából politikai tüntetésektől tartottak, a legtávolabbról sem ismerik a magyar nemzet érületét. A katonai körök aggodalma tehát alapatlannak és feleslegesnek nyilvánult és habár mi az okodást és az ennek megfelelő kormányzati intézkedést sohasem helytelenítjük, még is azt tartjuk, nagyon is itt van már az ideje, hogy az ugynevezett katonai körök ismerjék meg a magyarnak lelkiületét, mely e szavakban foglalható össze: hűség a királyhoz és alkotmányhoz.

Egy olyan nemzetről, mely hű-

ségének és törvénytisztelétének annyi jelét adta, mint a magyar, mely politikai érettségével eddig túlszárnyalta a legnagyobb nemzeteket, nem lett volna szabad föltételezni a rendbontást, nem lett volna szabad a kegyelet összhajgát zavarni, nem lett volna szabad az ünneptől a nemzet egy osztályát sem eltiltani, mert nem szabad feledni, hogy első sorban magyarok és szabadok vagyunk.

A budavári ércszobor hirdesse a magyar szabadságot az idők végtelenségéig.

A Pécs-baranyai kertész-egylet

körében mozgalom indult meg tagok gyűjtésére. Az erre vonatkozó felhívás a következő:

Felhívás! Hazánkat, de különösen bortermő megyénket és városunkat elszegényedéssel és végenyészettel fenyegető „phylloxera”-vész gátlhatatlan pusztításával szemben élet és létkérdés egy oly művelési módozatnak felkarolása, melynek alkalmazásával a pusztán heverő s más gazdasági művelésre nem alkalmas területek értékesíthetők legyenek. Az amerikai vesszőkkel való költséges védekezés — a talajviszonyok folytán nem mindenütt alkalmazható sikeresen és a befektetett nagy költségek csak ritkán térülnek meg. Van azonban egy művelési ág, melynek egyszerű alkalmazása a legkopárabb, — természetlen és sivár területek olesó módon, rövid idő alatt — állandóan jövedelmező forrássá változtathatók.

Ezen művelési ág a gyümölestenyésztés. Új jövedelemforrás ez, mely a reáfordított csekély költségek és gondozásnak százsoros jutalmát egy emberéleten át — és ezen túl is — bőven jutalmazza.

A Pécs-baranyai kertészeti egylet fennállása óta ezen művelési ágnak meghonosításán, megismertetésén és kiterjesztésén szorgos méhként ernyedetlen és lankadatlan szorgalommal, buzgón fáradozott és mondhatjuk nem sikertelenül, mert az 1881, 1883, 1888. és 1892. évi gyümöleskiállításokon fokozatos fejlődésben voltak láthatók egyesületünk által behonosított és a szomszédos megyékbe kiadott nemes csemeték termésének szebbnél-szebb — és nagy választéku gyümölcsfajai; és ha működésünk nem lesz megnehezítve, — ha az e téren való fejlődés nem ütközik előre nem látható akadályokba, úgy egy rövid évtized után kedvező fekvésű megyénknek most sivár és terméketlen hegyei és völgyei bő termésű Kanaánna változnak,

melyből gyümölcs-termésünk drága pénzen fog a messze külföldre vitetni és bőven fogja a gazdának csekély fáradságát megjutalmazni.

Hogy azonban, ezen közérdekű cél elérhető és a vázolt kép megtestesíthető legyen, egyesületi buzgó fáradozásunkon kívül még a nagy közönségnek pártolása és felkarolása is szükséges, mely nélkül törekvésünk épen most, midőn működésünk a legégetőbbben szükséges, a kívánt nagy feladat megoldását alig fogja eredményezni.

Bizalommal fordulunk ezek alapján a nagy közönséghez azon biztos reményben, hogy becses pártolását ezen közérdekű törekvésünkben tőlünk meg nem vonandja; szükségünk van erre annál is inkább, mert az ecsetelt pusztulással szemben működésünket minél szélesebb alagra fejtetve kell fejlesztenünk, hogy a hozzánk intézett nagyobb követeléseknek megfelelhessünk.

Hogy a pártoló tagok évi 2 frt tagsági díjat némileg kárpótoljuk — pártoló tagjaink részére — a gyümölcsfákat kedvezményesen áron adjuk; ezen felül pedig minden három évben — egyszer sorsolás útján — 10 tetszés szerinti nemes gyümölcsfát ingyen adunk a tagoknak.

Ezen felül egyleti beléletünk és működésünk könnyebb megismertetése céljából a „Pécs” című heti lapot hivatalos közlönyünknek elfogadtuk, melyben esetrolésre a tartott ülések határozatai közhírré tételnek és melyben egyes fontosabb szakközleményeket fogunk közzétenni, különös súlyt fektetve az egyes gyümölcsfajok hová való ültetésére és mikénti művelésére.

Ezen hivatalos lap az egyesületi tagoknak tagsági díjuk befizetésének igazolása mellett — 8 frt helyett évi 6 frt kedvezményes előfizetési áron fog kiadatni.

Alíráások és jelentkezések Egy József egyesületi elnökhöz küldendők, mire a tagsági díjnyújtás azonnal kiszolgáltatnak. Szíves és minél tömegesebb pártolást kérve maradtunk.

Pécsen, 1892. november hó 23-án tisztelettel Egy József egyleti elnök. Ziegler Tivadar egyleti jegyző.

Tekintve az egylet közhasznú céljait, remélhető, hogy e felhívásnak széles körökben foganatja lesz és hogy az egylet buzgó tagjai egész sereg új tagot gyűjtenek. Jelentkezni lehet e célból a szerkesztőségünkben letett íven is.

— **Az orsz. függetlenségi-párt** új elnököt választott, de a választás se egyhangulag, se lelkesedéssel nem történt, mert az ülésen 59 képviselő jelent meg ugyan, de J u s t h (gyulára, az új elnökre, ki párbajban történt súlyos sebesülés miatt betegnek fekszik, csak 39 szavazat esett, a többi a szavazattól tartozkodott. Ki Insth? Elvhu képviselő, derék, egyenes lelkületű férfi, de pártvezérségre se tehetsége, se szóbeli képessége, se elég tekintélye nincs, még „primus inter pares” nek is alig tekinthető. Javára lesz-e a választás a pártnak? alig merjük elhinni, mert elnökségét az egymással torzszalkodó, egymás iránt féltékeny vezérferfiak elhallgattatása mozgította elő, már pedig jól tudjuk, hogy egy szövetségben, ha nincs irányítás, mely a pártot vezeti, egy kevésbé tehetséges elnök csak fenntartja a visszavonást, nem hogy megszűntetni képes lenne; manapság az elv maga, fájdalom nem elég összetartó kapocs, ma a streberség, a személyes ambíció, a haszonhajítás szilárd és erős kezekre szorulnak a leigaztatáshoz. És mindezekhez a kielégíthetlen becsvágy aknamunkája is járul. 18 tag máris elhagyta a pártkört. Valóban sajnálnunk kell, hogy a függetlenségi párt éppen most, midőn rá és tömör egységére leginkább szükség lenne, midőn egykori őseréje által imponálnia kellene újra, midőn programjának szabadeivű eszméi a lét harcát küzdik, midőn összetartása által lehetővé vált volna a honvédszobor igazán országos ünneplése s e tekintetben a kormány koncessiói adására lett volna kényszeríthető, most a l a p j á b a n m e g r e n d ű l t, szervezetében gyenge, akciójában erőlen és beléletét a visszavonás és személyes elleneskedés, sőt a vallási kérdésekben kiegyenlíthetlen elvi differenciák is dulják és szakgatják darabokra. Ma a hazafias aggodalom vesz gondolkodásunkon erőt, midőn azt látjuk, hogy párt párt után bomlik, szakadoz és éppen a függetlenségi párt sebe nyílik meg először, azé a párté, mely az ősi jogok védője volt s mely hivatva van radikális programjánál fogva a kormányképesnek tartott pártokat összetartásra és kitartásra inteni és kényszeríteni, veszély esetén pedig hazafias fellépésével a netáni kényszert meghiusítani. Az ellenzék e gyengítése ma méltán csapásnak mondható és bizonyára nem tévedünk abban, hogy ezt még a kormány se látja szívesen. És ha azt látjuk, hogy az összetüzés nem egyedül Eötvös Károly személye körül forgott, hanem komoly, mélyreható alappal is bír, t. i. a vallásügyi reformok körüli nézetkülönbség volt bomlasztó hatással a pártba és többséggel éppen nem a liberalizmus emberei bírnak, akkor lehetetlen őszintén nem sajnálnunk a párt mai helyzetét, mely kevés, édes kevés reményt nyújt arra nézve, hogy a fennforgó differenciák kiegyenlíthetők lesznek; az országgyűlés mai képe, a pártviszonyokat lekintve, nagyon szomorú; kell, hogy az a két változzék, mert a mostani helyzet türethetetlen minden pártba nézve s az egész országra. Elégedetlen, bizalmatlan mindenki, a kétség és kishitűség egyre növekszik. Hazafiságunk és kötelességeink érzete intsen bennünket arra, hogy a jelen viszás helyzet orvosoltassák — a míg nem késő.

Művirágkiállítás.

Tündér-ujjak munkája volt látható pünkösdi két napján és a rá következő kedden a belvárosi iskola zenetermében. Szirmayné urnő és tanítványai a szó szoros értelmében remekeltek a művirág előállításában és csoportosításában. Egy gyönyörű virágos kertben képzelték magunkat, hol a virágok természetesen látszottak s oly

színompában ragyogtak, hogy a szemlélő önkéntelen illatukat is érezni vélte.

Ha meg akarnók mondani, hogy melyik volt a legszebb, igazán nem tudnánk választani, oly szép volt valamennyi. De talán még is a legszebb s bizonyára a legértékesebb volt öv. F á y Sándorné hangjegy-állványá felkészítve a rét és erdő összes virágaival. A virágoknak készítése rendkívüli ügyességre, csoportosításra pedig művészi kezekre és jó ízlésre vall. Igen szép volt egy virágkosara is, a legremekebb kerti virágból összerakva, valamint egy asztali dísz és egy pici szivartartója. Eredeti volt R u h Valéria órháza, felfuttatva rózsaszín akácvirággal, melyből még a szalutáló katoná sem hiányzott. Álló virágkalapja, mely a legsikerültebb virágokkal volt tele hintve, gyönyörű salonn-dísz és egy hatvány gyönyörű virágból és vadrózsából a legbajosabb csecesbecsék egyike. H ö f f e r Marika kisasszony Marechal Niel rózsafaja mindenki figyelmét magára vonta. Éppen úgy nézett ki, mintha csak a földből ásták volna ki, a rózsák árnyalata és a bimbók összerakása kitűnően sikerült, de nemcsak a rózsák sikerültek Höfler kisasszonynak, hanem a vadvirágok is, különösen a pipacs és buzávirág, melyek egy szép díszkosárban voltak elrendezve. Volt egy tulipán alakú kosara is, melyben szintén a legszebb virágok pompáztak. Általános feltűnést keltett egy óriási rózsacoszor, szebbnél-szebb 24 faj rózsából összekötve és egy gyönyörű orgona fa, mindkettő S c h n e i d e r Istvánnét valja mestereinek. Ugyancsak az övé volt egy csinos függő kosár és egy bőség szarva, egyes virágokkal ízléssel díszítve. A bejárattal szemben volt egy kis virágkalap vörös fenyő-galagonyából, mi nem egy fiatal asszonyka ízlését nyerte meg. A gyönyörű kis kalapot Z s i g a Lászlóné készítette, valamint a hajnalakkból készült tükör-dísz is. Igen csinos volt V a l e n t i n Ottóné virágváza vadvirágokkal. F e i l e r Marika levél csetajta, mely sötétvörös vadrózsával volt körülölvén és egy cserép hortenzia bokra mindenkinek nagyon tetszett, de talán leg több nézője volt a fiatal hölgyek közül a jázminból font remek kis menyasszonyi koszorúnak. Jó szél kedvezett B u b r e g h Irén virulás hajójának, még az árbc is fel volt virágozva, a leggyönyörűbb virágokkal, óriási rózsakoszorúja pedig elragadta a szemlélőt. F e n y v e s s y Irén lélekvesztőjén sokaknak feltűntek a gyönyörtien elrendezett hajnalka-, rózsá- és ibolyacoszorok. Kis gyönyörű szivartartója pedig csupa ízlés volt. Egyes virágokból összeállított csokra szintén sikerült. M a t r o s Jánosné egy remek La France rózsafát állított ki, melyen a bimbók a családásig hiven sikerültek s a rózsá színezése is oly jól sikerült, hogy még a hamvaságuk is látszott, akár csak a természetben.

Csak most hozzuk sorba A n d a h á z y Anna sötét plüss arcképketét, mely havasi gyopárral volt körítve, pedig e darab ízlés és elegáns volta miatt a legelső között foglalhat helyet. S o n n e v e n d Ella névjegykosárkája szegfűből és rózsából összerakva igazán bajos volt s a szegfűvek különösen jól sikerültek.

Igen szép volt K e p e s Kálmáné orgonafaja, valamint P r ä g e r Matild leanderfaja, mindkettő virága és ezek színezése a legsikerültebb volt. Egyes kezekre vall L e o r d i n a y Gizella csinos virágkosara, nemkülönbön U j v á r y Laura csokra is. W e i s z René fal dísz vadvirágokból igen ügyesen volt csoportosítva. Szép csokra volt K a r a y Annának vadvirágból.

A kis S z u l y Gizella egy gyönyörű nagy vadvirágcsokrot és egy csinos bőség-szarvat készített szebbnél szebb egyes virágokból, R i h m e r Erzsike szintén vadvirágcsokrot és egy rendkívül ízléses négy-szögű névjegykosárkat, melynek szélei a legkedvesebb virágokkal voltak kirakva.

Reberics Gizella virágtalicskájá ügyesen volt megtöltve. N e m a j o v s k y kisasszony vadvirágcsokrot állított ki, V a g n e r Sarolta pedig két díszcsokrot is. De ki győzzen minden darabot előszámlálni, mikor több száz szebbnél szebb darab volt felhalmozva. Ezek között voltak a nyerevénytárgyak is, melyek többnyire az összes tanítványok munkáiból kerültek ki. F a y n é és S c h n e i d e r n é urnők, valamint B u b r e g h és F e n y v e s s y kisasszonyok különösen sokat szorgoskodtak a nyerevénytárgyakon s nagy segítségére voltak a mesternek: Szirmayné urnőnek. A nyerevénytárgyak közül kitűnt néhány plüss begónia tő es egy cserép rózsaszínű teljes virúja, melyre bátran lehet mondani, hogy az összes kiállított tárgyak között a legsikerültebb volt. Nem lehetett az éltől megkülönböztetni, csak épen azzal, hogy nem volt illata.

A kiállítás iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy az ünnep két napján körülbelül 600-an látogattak. Sokan alig várják, kik még eddig a virágkészítést nem tanulták, hogy az új tanfolyam megnyíljen, hogy ők is beavattassanak e művészet titkaiba. Mint tudjuk, Szirmayné urnő ma, szerdán, újra megkezdte a tanítást s addig a néhány napig, míg városunkban lesz, vasárnap kivételével tanít délelőtt, délután, egész junius elsejéig. Valóban elismerést érdemel, amiért e könnyű és szórakoztató munkát nálunk is meghonosította s hiszünk, hogy városuk minden szép és nemes iránt fogékony hölgyei fel is használják a kedvező alkalmat és ez egyetlen tanfolyamot tömegesen fogják látogatni.

L a i k u s.

Hirek.

— **A pünkösdi ünnepeknek** a legszebb idő kedvezett. A tizes nyelvek ünnepével összeesett a budavári honvédszobor leleplezés és a hazafiak kedélye e szent napon nemcsak vallásos áhitatban fűrdött, hanem a nagy emlékek fránt tartozó kegyeletben is. Az ünnepi hangulatot nagyban emelte a bérmlás, mely a székesgyházban folyt le a hívők ezrei előtt. Az ünneplő városra rekkenő hőseget árasztva mosolygott le a nap. Az emberek virágkozva tekintettek az égre, egy kis esőért esdve. Ki törődött volna a pünkösdi kirándulással? szívesen megpaskoltattuk volna magunkat egy jó kis májusi zápor által, de Phoebus-Apollo elűzte a felhőket és a gazdák lehorgasztott fejfel tekintenek a szárazság miatt silylő szántóföldekre. A kirándulók tehát, sajnos, zivatar nélkül élvezhették a mosolygó természetet. A Tettyén az idén is temérdek ember volt és itt kivételesen szerencsétlenség is történt, mert Podluzsány Antal vasuti tisztviselő kis fia a régi forrasztó feletti hegyre fölmászva onnan leesett. Egy jótévő bokor fölfogta estében, de már ekkor egyik karja eltört. Az orvosi segély azonnal kéznél volt és a sérült hazaszállított. — Adjon az Isten jobb pünkösdi ünnepeket.

— **A somogy megyei főispán beiktatása** f. hó 29-en lesz Kaposváron. A főispáni kinevezés által megüresedett alispáni állásra a jelölt M a a r G y u l a főjegyző. Főjegyzőül ki van szemelve Gabsovits Károly központi főszolgabíró, de jelöltül emelegetik még dr. Andorka Elek alügyészt és Bernáth Károly arvaszéki elnököt. Gabsovits utódja lenne Sárkozy Béla csurgói főszolgabíró, ezé pedig Kaeskovics Lajos szolgabíró. Qui vivra, verro.

— **Épül az új színház.** A régi katonai kórház lebontásához és ezzel az új színház építkezési munkálataihoz kedden, f. hó 23-án fogott Schlauch Imre építész. E nap Pécs kulturtörténetében nagy jelentőséggel bír és midőn ez évtize-

dek óta óhajtott eseményt megemlíti, annál nagyobb örömmel tesszük azt, mert Schlauch Imre neve teljes garantiát nyújt nekünk arra, hogy a munkálatokat a leggyorsabb tempóban és legjobban fogja teljesíteni.

— **A tolnai új laktanya** alapkövét csütörtökön rakta le Simontsits Béla alispán. Az épület jövő évi júliusra készül el.

— **Kerületi fogház építése** van tervben Szegzárdon. Ez ügyben az igazságügyminister által kiküldött Szerényi Kálmán főügyési helyettes a napokban tárgyal Szegzárdon a telekre vonatkozólag. Az új épületben lesz a törvényszéki elnök és a királyi ügyész lakása is.

— **Főgymnázium Tolnavármegyében.** A tolnamegyei főgymnázium ügye, úgy látszik, mégis csak eldől nem-sokára. A vallás és közoktatásügyi miniszter leiratban tudatta Tolnavármegye közönségével, hogy Klamarik János miniszteri tanácsost megbízta a helyzet tanulmányozásával, ki nem sokára Szegzárdra érkezik. Ez alkalommal Bonyhádot és Gyöngyöt is meglátogatta.

— **A barcsi színház megnyitása** pünkösdi hétfőjén ment végbe. Somogyi Károlyé a dícsőség, hogy a csinos, de kisméretű színházban először játszott, de a darab, melyet megnyitással választott, (előadott a »Próbaházasság«) nem dícséri sem igazgatóit, sem művészi ambícióját. Mi ugyanis olyan naivak vagyunk és azt hiszünk, hogy a színház magasabb fokú kulturális intézmény, melynek legalább megnyitásánál eszményi magaslapon kell állnia, hisz később úgy is jön bele egy igazgató, ki az eszményt egy u. n. kassza darabért meghagyja szepelösíteni. Bolondság! ki keres ma napsg eszményt és epen a színházban! A »Próbaházasság« ép úgy darab, mint »Bánkban« — De menjünk vissza Barcsra, a kassza darab nem ütött be, a megnyitó előadás nem telt ház előtt folyt le, amiből azt kell hinnünk, hogy Barcson talán meg sem életsükség a színház. — Kedden a »Madarasz« operett adatott elő. — Részünkről igen örülnénk, ha színtársulatunk e kirándulásai sikerülneek és az igazgatóknak új jövedelmi forrásról szolgálva, a vidékre is eljuttatnak egy jó színtársulat játékaikán élvezetet és általában a tisztultabb műzést, de ehhez meg egyrészt a barcsiak támogatása kellene, másrészt szükséges egy kis műérzek a darabok megválogatásában, mert »Próbaházasság«-okkal nem lehet kulturmissziót teljesíteni!

— **Halálhírek.** Maximovits Antal meghalt folyó hó 18-án, életének 50-ik évében. — Dr. Darázs Odón siklósi ügyvéd egyetlen leánygyermeké, a 9 éves Sarika meghalt difteritiszben. A legundorabb és onfeláldozóbb ápolás megtört a ragály gyilkoló erején E gyászestet mely részvétet kelt egész Siklóson. A megszorodott szülők leljenek fájó sebökre irt ez általános részvétben. Béke hama-vaikra!

— **A hidegkut-tamási helyi érdekű vasút** engedélyese, a budapesti magyar általános hitelbank már megkapta az építési engedélyt. Az engedély-okirat szerint a pálya megépítéséhez és üzleti berendezéséhez szükséges tényleges tőke 3540000 forintban megállapítva.

— **A fajsi és bogyzslói Dunaszabályozásról** szóló törvényjavaslatot a képviselőház általánoságban és részleteiben egyhangulag elfogadta. A létesíteni szándékolt munkálatok az általános Középduna szabályozási tervzetnek képezik egy részét s így azoknak mostani megkésztése, a majdan később foganatosítandó egységes Közép Duna szabályozási költségeit nem drájtja. E munkálatok a vidéket fenyegető állandó veszélynek elhárítására szükségesek. Abban, hogy e munkálatok most megkezdetnek, első sorban érdemmel bírnak Busbach Péter és Perczel Dezső tolnamegyei képviselők, kik a gerjoni katasztrófa után interpellációjukkal és sürgős felszólalásaikkal rábirták a minisztert, hogy megígerte, mikép még ebben az évben megkezdí a szabályozási munkálatokat. A javaslat előadója Perczel Béni siklósi képviselő volt, ki e tárgyban igen sikerült és általános hel. esléssel fogadott beszédet tartott.

— **Kirándulás Erdélybe.** Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület a következő átiratot intézte a Mecsek Egyesülethez: 207/93. Igen tisztelt testvéregyesület! Egyesületünk május 29-én kirándulást rendez a mellettek programj szerint Erdély legszebb vidékére a radnai havasokra. Alkalmat akarván adni, hogy a kirándulásban az igen t. testvéregyesület tagjai is részt vehessenek, hazafias tisztelettel föl-kérjük, hogy programunkat megfelelőleg közölni és a jelentkezőket május 25-ig — akár táviratilag is — nekünk bejelenteni sziveskedjék. Kolozsvár, 1893. május 15-én (aláírások).

— **Kirándulás a radnai havasokra.** Az »Erdélyrészi Kárpát-Egyesület« azok részére, kik május 28-án az Emke közgyűlésére Deésre mennek, folytatást május 29-én és 30-án kirándulást rendez, melynek programja ez: Május 29-én d. d. 7 órakor a deési vasúti állomásnál gyülekezés, indulás ugyanekkor külön vonaton Beszterce. Erkezes Beszterce 9 órakor. Fogadtatás az Emke beszterce-naszódmegyei választmánya által. Villás reggeli a vasúti indó-háznál. Indulás 9 óra 30 percek kocsikon az E. K. E. radna-borbereki fűrdőjébe. Fogadtatás 3 órakor az E. K. E. radna-borbereki osztálya által. Turista-ebéd. A fűrdő ünneplés megnyitása. Kirándulások az Ördög-szoroshoz, bánya-műveletekhez, kohókhoz, a Rotundára, az Ünökőre stb. Este 7 órakor turista-vacsora a bányáknál. Elindulás 0-Radnára és Dombhátra 8 órakor. Elszállásolás és meghálás. Május 30-án reggel 7 órakor visszautazás Beszterce. Ideérkezés 12 órakor. Turista-ebéd 1 órakor. A szamosgyölyi vasuton indulás Kolozsvárra és érkezes 5.50-kor. Kirándulásokra jelentkezéseket elfogad május 24-ig Kiss József titkár (Király u. 37.) A részvételi díj e két napra 14 frt, mely a jelentkezés alkalmával előre lefizetendő. A fenti árban bele van számítva természetesen az élelem, a vasúti ár Kolozsvártól Deésig és Deéstől Beszterceig, az elszállásolás és a két napi kocsisér. Kolozsvár, 1893. május 15. Gróf Butlen Balint, elnök. Radnóti Dezső titkár.

— **A Pécsi Kerékpár-Egyesület** pünkösdi kirándulása Eszékre és Diakovára igen jól sikerült. A kirándulást Kiss József alelnök, Egerszeghy Kálmán főparancsnok és Bolgár Tivadar titkár vezették. Az egyesület tagjait mindent nagy ovációkkal fogadták, de különösen Siklóson, hol a »P. K. E.«-nek nem sokára

fiókosztálya lesz és Dárdán, hol nagy közönség várta a szombat este oda érkezettek. A Casinó előtt cigányzene mellett várta a dárdai intelligencia kerékpárosainkat, kik Kiss Emil dr. dárdai ügyvéd vendégszerető házában találtak kedves otthonra. Másnap megtekintették Eszék nevezetességeit és aztán Diakovára rándultak, hol a gyönyörű dombot szemléltek meg. Visszatérőben Eszékben, Siklóson és Harkányban csatlakoztak, kocsin és kerékpáron kirándultak az útasokhoz, úgy, hogy midőn este 8 órakor városunkba bevonultak, már harmincan voltak. Kerékpárosaink lelkesedve beszélnek a rokonszenves fogadtatásokról melyben nagy 280 kilométeres útjukban részeseleték, de különösen dr. Kiss Emil ügyvédrel, ki vendégei tiszteletére lukullusi lakomát adott melynek csak reggel 6 órakor lett vége, azaz kellett végté skazitani, mert akkor a pécsiek kerekükre kaptak, hogy estére visszatérhessenek városunkba.

— **A szinkörből.** Pénteken a »Dolovai Nábob« ismételtetett, kitűnő előadásban. Ez alkalommal örömmel láttuk, hogy Balogh Etel (Vilma) túlradó drámai hévét szerencsés mérethben korlátolta, mi hatását csak fokozta. Pethes is helyesebb és átgondoltabb felfogással játszta Tarjánt, mi nemcsak kellő érzékre, de gondos és fegyelmezett tanulmányra vall. — Szombaton a »Boregér«, Strauss kitűnő operettje adatott igen jó előadásban. — Vasárnap »Falu rosszat« láttuk, melyben Szathmáry Zsuzsika elég jó Finom Rozszi volt. Dezséry Gyula pedig Gonosz Pistájával valósággal remekelt. Boriskát Balogh Etel szép drámai erővel adta, Tercsit pedig Kalmár Pirokska, aki ugyan takaros és helyre paraszt menyecske volt, de bizony csak szalonba született ő. — Hétfőn »Magduska öröksége« adatott és a győngye darabot még a jó előadás sem tudta élvezhetővé tenni. Elismeréssel kell szólnunk mégis Szathmáry Zsuzsika Magdajáról és Peterdyről (Szilágyi) Kedden Jászay Mari lépett föl Medeában, ma, szerdán meg Stuart Mária csütörtökön pedig Elektra. A nagy tragika vendégjátéka rendkívüli művelzetet helyez kilátásba és azt közönségünk bizonyára igekezni fog kizsákmányolni.

— **A »Gizla-egylet«-nek** mai számunkban foglalt hírdetését melegen ajánljuk tisztelt olvasóink szives figyelmébe.

A pécsi kereskedelmi alkalmazzottak betegsegelyző pénztára a következőkről értesíti tagjait: A f. e. május 16-án tartott igazgatósági ülésben állandó orvosokul megválasztattak: Dr. Bokor Emil és Wallerstein Bódog urak. A pénztári tagok megbetegedés esetén addig is, míg a betegségek ellenőrzési módzatainak megállapítására kiküldött bizottság célszerűbb intézkedéseket léptetne életbe, tagkönyveiket a pénztári orvosnál felmutatni s egyuttal az orvosok által kiállított betegségi bejelentésíveket a pénztárhoz beküldeni tartoznak. Gyógyszerek az összes gyógyszer-tárakban a vény, gyógyszereszeti eszközök az igazgatóság utalványára szolgáltatnak ki. Az önként belépett tagok járulékaikat, mivel

az egészségi bizonyítványok beérkeztek, mai naptól befizethetik, amikor tagkönyveik is ki fognak szorgalmazni. A biztosításra kötelezett tagok járuléka jövő hó elsejével válik esedékessé. A befizetési lapokat annak idején kézbesítettini fogjuk. A betegsegélyezési törvény értelmében a cégfőnökök lévén felelősek alkalmazottaik összes járulékaicért, — felkeretnek a cégfőnök urak, hogy alkalmazottaiknak kilépését s hová távozását a pénztárnál kapható bejelentési lapokon bejelenteni, egyszersmind kilépet alkalmazottaikaitól az azon hóra eső $\frac{2}{3}$ -ad járulékot fizetésükből levonni s a tagkönyvvel együtt a betegsegélyező-pénztárhoz beszorgáltatni sziveskedjenek. Pécsétt, 1893. május 17-én. Krausz Ignác, elnök. Kovács István, titkár.

— **Két havi fogház.** U l l e i n József vagyonos mohácsi lakos, vállalkozó, ki egy időben egy obscurus német lapot szerkesztett és sajtóvétség miatt már két havi fogházat is szenvedett, a sógora elhaleben még mintegy 3 év előtt elkövetett emberölés kísérlete miatt a Curia által a nagyszámú enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett 2 havi fogházra ítéltetett.

— **A Freystadtler-hagyaték.** Öt millió hagyaték sorsa fölött döntött szerdán a budapesti törvényszék Belus Győző bíró előadása alapján. Kövesgyúri Freystadtler Antal hagyta hátra ez óriási vagyon, egy emberélet faradhatatlan munkásságának gyümölcsét. Freystadtler a herceg Esterházy-féle birtokok bérloje lévén, megvásárolta a gróf Forgách-fele szigligeti, a tótvárszonyi és bőszei uradalmakat. Ezek az uradalmak és nagy mennyiségű értékpapir képezte a hagyatékot, melyből mindenekelőtt 100.000 forintnyi jótékony alapítványt vontak le leendő iparosok és földművesek első berendezésének elősegítésére, melyet a Róck- és Mayer-féle hasonló alapokkal együtt fognak kezelni; 310.000 forint különböző jótékony egyesületeknek jutott, a fennmaradó öt millió-t pedig a törvényszék a következő arányban ítélte oda az örökösöknek: az elhunytnek fia kap két ötödörést, özvegye és két leánya pedig egyenként egy-egy ötödöt. Ez összegeket — tekintettel arra, hogy a felek a tárgyalás folyamán egyezsége léptek, — azonnal folyósították. A fiu részében foglaltatik egy millió forintnyi lekötött tőke, melynek időközki kamataiból a fővárosban egy zsidó-gimnázium állítandó fel. A $\frac{4}{5}$ százalékot jövedelmező papirokból 1903-ban fog összegyűlni e célra az 550.000 forintnyi alap és ekkor a tőke a fiu-örökös korlátlan tulajdonává válik.

— **Gyümölcsök befőzését,** főzelekek, lekvárok, szörpök, sajtok, ecetek stb. célszerű elkészítésével egyedül a közkedvelté vált s most már második bővített kiadásban megjelent „Erzsi néni hogy kell befőzni?” című munkája ismerteti meg a magyar hálygközönséget. E mű első kiadása, mely több ezer példányban nyomtatott, rövid három hét lefolyása alatt teljesen elfogyott, mi által szükségessé vált egy második kiadás sajtó alá rendezése, melyet a jeles szerző több izletes befött faj leírásával bővített meg. Ára a csinosan bekötött, csaknem 300 recipét magában foglaló kötetnek 80 kr. Kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatalában Nyiregyháza.

— **A triesti általános biztosító társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1892. évi mérleget. A zárszámadás jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 2 millió 817,742 frt 02 krral szaporítottat, minélfogva 1892. évi december hó 31-én 34.062.383 frt 61 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyereség részesülési tartalékok címén 910.197 frt 70 kr. vezetettett uj számlára elő. Az 1892. évben 20.469.779 frt 90 kr. erejéig köttettek uj életbiztosítá-

sok, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 kr-ra emelkedtek: az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 5.792.410 frt 13 krt tettek. A tűz- és szállítmány-biztosítási ágokban a díj és illeték bevétel 9.139.397 frt 44 kr. volt, mielő 2.371.382 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771.233 frt 35 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre atteleveze, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé való díjkötelezvények összege 25.791.131 frt 60 kr-ra emelkedett. Károkkért az 1892-ik évben 8.851.456 frt 69 krt. fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.099.377 frt 58 krt. nyíi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47.689.262 frt 01 kr. esik, melyet a társaság 150.805 káresetben fizetett ki. Az értékpapírok árfoalyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892. december 31-én 1.802.792 frt 95 kr-ra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékön bevaltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krt. összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frt fentartatott. Ezen nyereség-tartalékok ennél fogva összesen 5.797.273 frt 87 krt. tesznek ki. A társaság biztosíték alapjai az ideai átutalások folytán 46.528.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 kr-ra emelkedtek és elsőrendű értékekben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékre esik. Az elért 793.840 frt 71 krt. tiszta nyeresémből a társaság osztalékal részvényenkint 120 frtot arányban vagyis 300 frankot fizet. A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mórt, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja 50 éves irói jubileuma alkalmából üdvözli, neki szerencsét kíván és egyuttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában a legünnepeltebb magyar író üdvözölheti.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:
FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyeumi nyomda) Pécsétt.

Gabona-árak

hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab kir. város 1893. évi május hó 20. napján tartott hetivásárán.

	őszi	frt—kr.	—frt—kr
Buza	(tavaszi)	—	—
	(uj)	8 . 60	8 . 50
Kétszeres	(ó)	—	—
	(uj)	7 . 20	7 . —
Rozs	(ó)	—	—
	(uj)	7 . 20	7 . —
Árpa	(őszi)	—	—
	(tavaszi)	—	—
	(uj)	—	—
Zab	(őszi)	—	—
	(tavaszi)	7 . —	6 . 80
	(uj)	—	—
Bükköny	uj	—	—
Repece	mm.	—	—
Kukorica	mm.	5 . 80	5 . 70
Széna		3 . 80	3 . 50
Szalma		1 . 70	—

Mintegy 120 gabona kocsí volt a piacon.

Kínálat : gyenge.

ÜGYNÖK

elsőrangú hazai géppárnál kedvező feltételek mellett alkalmaztatik.

Ajánlatok: **Első magyar gazdasági géppárgár részvenytársalathoz** Budapestre.

Rendkívül nagy választékban kaphatók : előrajzolt, kezdett és készen himzett

kézimunkák,

nemkülönbén himző-anyagok nagyban és kicsinyben

BÉRCZI D. SÁNDOR
kézimunka-gyárosnál

Budapest, király-utca 4-ik szám.

■ Képes árjegyzékek bérmentve és ingyen. ■

Valódi mosó-selyem jótállás mellett 12 matringonként 30 kr. 4389.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

(Magyarország, Baranyavármegye.)

Fürdő idény május 1-től szeptember 30-ig.

Az o-ztrák-magyar birodalomnak ezen vízgazdag legmelegebb s legerősebb kénforrása a legsikeresebb gyógyeredmények által hírnevét már megállapította, a mit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62°5 és 63°8 C. fokú természetes ártézi kénforrások kitünő gyógyítási hatással bírnak, **csuzos, görvély, idült bőrkiütégekre, aranyér, nőibántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésre, továbbá máj, lép, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok s ivarszeri bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható **Budapest-pécsi vasut,** vagy **Déli vasut** Budapesten Kanizsa-baresi vonala, **állomás: Pécs;** alföldi vasut **Eszé-ken át Villányig.** Mohács-pécsi vasut, állomás: **Villány.**

Posta- és távirda-állomás.

Bővebb fölvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújt **Dr. Heller József** rendelő fürdő orvos s özv. **Blümel Ferencné** bérli.

Harkány, 1893. május hó.

4411.

A fürdő igazgatóság.

FÖLHIVÁS.

Az új évnegyed közeledtével tisztelettel fordulunk Pécs sz. kir. város és Baranyavármegye nagy közönségéhez, kérve lapunk támogatását.

Tizenkettedik éve, hogy pályafutásunkat megkezdttük. Tizenkettedik éve, hogy a közügyeket szolgáljuk, önzetlenül, céltudatosan, kitartással, egy jobb jövő reményében.

Mint a közélet szerény napszámosa, 12 évi működésünk alatt sohasem kerestük a reklámot, de hivatásunk kiszabott keretében megmaradva a föltűnés vágya nélkül komolyan teljesítettük munkánkat, úgy, amint az szerény tehetségünktől és erőnktől telt, a meggyőződés tiszta fegyvereivel az igazságért küzdve, az elveket nézve és nem az embereket, a pártkötelékeken felülemelkedve.

Tizenkét évi működésünk alatt nem az volt célunk, hogy érdektárcákat gyűjtsünk magunk köré, hanem hogy meggyőződésünkhöz, elveinkhez hívek maradva szolgálhassuk a közügyeket, nem nézve, hogy az ezért vívott harcban kik követnek és kik maradnak el tőlünk.

Miként a múltban, úgy fogunk eljárni a jövőben is és míg egy részről mindent el fogunk követni lapunk emelésére, másrészt hiszszük, hogy városunk és megyénk értelmisége nem fogja tőlünk megtagadni támogatását, melyre ezennel tisztelettel mindenkit tőle telhetőleg fölkérünk.

Lapunk hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg, díszes kiállítású, illusztrált mellékletekkel. Előfizetési díj: negyedévre 2 frt. Körtárgyozóknak, tanítóknak 1 frt 50 kr.

A „Pécs” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Schottola Ernő Budapest

Váci-körut. Focsiére-palota.

Műszaki és sebészeti-műszer-üzlet

Nagy készlet

gummi-árúkbán.

Angol bőr- és Balata gépszijjakban, Gummi- és kender-
tomlók.

Bor-, építkezési és kutszivattyúk.

Vizmentes-ponyvák, gabnászűzők, gépolajok, szerszámok.

Vas- és acélcsövek, Peronospora-fecskendező külföldi szerkezetben.

Árjegyzékek ingyen és bermentve

522. sz. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A pécsváradai egyetem alap-uradalom kegyurasága alá tartozó, Baranyamegye **Véménd** községben fekvő **r. k. templom és paplak** helyreállítási munkálatainak vállalkozás utjání biztosítása iránt a pécsváradai kir. közalap gazdászati felügyelőség hivatalos helyiségében **1893. évi június hó 15-ik napján délelőtt 11 órakor** zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az építkezési költség **1010 frt 01 kr.** s a hitközség által természetben kiszolgáltatandó **80 kézi és 47 igás napszám.**

Vállalkozni szándékozók szíveskedjenek az előirányzati költség összes 10⁰/₀-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva vagy személyesen megjelenni, vagy a feltételeknek megfelelő bánatpénzzel ellátva zárt írásbeli ajánlatukat **1893. évi június hó 15-ik napján** pont 11 óráig a pécsváradai kir. közalap, gazdászati felügyelőségi hivatalba — hol a feltételek is betekintheők — benyújtani.

Utó, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtnak.

Pécsváradon, 1893. évi május hó 19-én.

Kir. közalap, gazdászati felügyelőség

Ő cs. és kir. fensége Gizela főhercegnő védnöksége alatt

férjhezmenendő leányok kiházásítására alakult

GIZELA-EGYLET

Bécsben.

Alakult 1869. évben.

Az intézet állománya:

Biztosítási tőke	40.000.000 korona.
Biztosítéki alap	6.000 000 korona.

Az egylet üzleti tevékenysége óriási módon növekszik, így például 1882. 679 kötvény 180.700 frt összegről lett kiállítva. Tíz év múlva, tehát 1892-ben, 12.282 kötvény 8.072.442 frt összegről állított ki.

Az 1892-ik üzletév számadataiból következőket közöljük:

A kiállított kötvények száma az előző évihez képest 7881-gyel emelkedett. A biztosítási tőke emelkedése 5.333.122 frt.

Díjbevétel 883.849 frt (1891. 630.999.)

Kamatbevétel 93.253 frt (1891. 72.309.)

Az egylet összes vagyona: 3.019.436 frt.

Nyereség 87.743 frt.

Ezen nyereség 70. százaléka 60.900 frt a tagok nyereséyalapjához lesz csatolva. 20⁰/₀ 17.400 frt a szegény leányok kiházásítására lesz fordítva. 10⁰/₀ 8.700. a tisztviselők nyugdíjalapjáé.

A folyó év I. negyedében 5170. ajánlat 3.357.500. frt tőkéről lett az egylet-hez beadva.

Akik Somogy, Tolna és Baranyavármegyék területén a társulat ügynökei óhajtanak lenni, forduljanak

LENKEI LAJOS főügynök urhoz

Pécsett, Király- és Kazinczy-utcák sarkán.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca. a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca. Mestrics-féle házban.

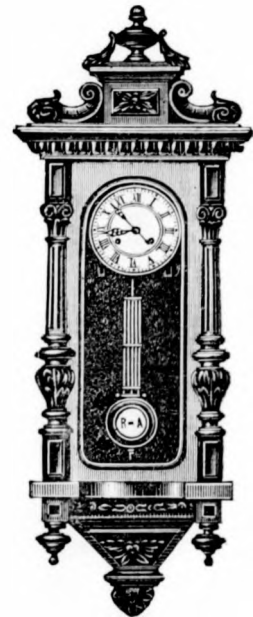
Tábori és színházi látesövek, szemüvegek, görcsök, hőmérők stb. gyári áron.

Pontos járasu csinos ébresztő órák, darabja csak 2 frt 50 kr.

Csinos ezüst horgony-Remontoir órák 2-ös fedéllel dbja 12 frt.

Inga-óra csinos szekrényben 8 napig járó és ütő szerkezettel ára 12 forint.

Anker-Remontoir Tula-óra, 2-ös köpenynyel kitünő szerkezettel 14 forint.

☛ Öt évi jótállással. ☚

Nagy raktár a legszebb ékszerek ezüst és (alpaca) China-ezüst árukban.

Javitások olesón és legjobban készítettnek.

Minden tárgy a magyar királyi pénzverde hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.